

GLUTENSİZ GIDALAR TEBLİĞİ

Yetki Kanunu: Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği

Yayımlandığı R.Gazete: 27.09.2003-25242

Tebliğ No: 2003/33

Amaç

Madde 1- Bu Tebliğin amacı; gluten toleransı olmayan insanların beslenme ihtiyaçlarının sağlanması için özel olarak üretilen veya hazırlanan glutensiz ve gluteni azaltılmış gıda maddelerinin tekniğine uygun ve hijyenik şekilde üretim, hazırlama, işleme, muhafaza, depolama, taşıma ve pazarlamasını sağlamak üzere bu gıda maddelerinin özelliklerini belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Tebliğ, özel beslenme amaçlı olarak üretilen glutensiz ve gluteni azaltılmış gıda maddelerini kapsar. Doğal olarak yapısında gluten bulunmayan ve insan tüketimine sunulan diğer gıda maddelerini kapsamaz.

Hukuki dayanak

Madde 3- Bu Tebliğ, 16/11/1997 tarihli ve 23172 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği”ne göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4-Bu Tebliğde geçen;

a) Gluten: Buğday, arpa , yulaf, çavdar, tritikale veya bunların melezlerinde veya türevlerinde bulunan ve suda ve 0.5 M NaCl’de çözünmeyen protein fraksiyonunu,

b) Glutensiz gıda maddesi: Gluten içeren buğday veya tüm *Triticum* türleri ile arpa, çavdar, yulaf ve bunların melezlerini ve/veya türevlerinin yerine kullanılan gluten içermeyen bileşenlerden oluşan gıda maddelerini,

c) Gluteni azaltılmış gıda maddesi: Gluteni azaltılmış buğday veya tüm *Triticum* türleri ile arpa, çavdar, yulaf ve bunların melezlerini ve/veya türevlerini içeren gıda maddelerini,

d) AOAC: Association of Analytical Communities

ifade eder.

Ürün özellikleri

Madde 5- Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlere ait özellikler aşağıda verilmiştir:

a)Glutensiz gıda maddelerinde gluten miktarı kuru madde üzerinden 20 mg/kg’ı geçemez.

b)Gluteni azaltılmış gıda maddelerinde gluten miktarı kuru madde üzerinden 200 mg/kg’ı geçemez.

c)Doğası gereği gluten içermeyen bileşenler ile gluteni azaltılmış bileşenlerin karışımından oluşan gıda maddelerinde gluten miktarı kuru madde üzerinden toplam 200 mg/ kg' ı geçemez.

d)Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin belirlenen limitleri aşmaması amacıyla üretim hattında kontaminasyonun önlenmesi için gerekli tedbirler alınır.

e) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler aynı zamanda “Türk Gıda Kodeksi Özel Beslenme Amaçlı Gıdalar Tebliği”ne uygun olmalıdır.

f)Gıda maddesinin mevzuatında gluten içeren bileşen yerine, bu Tebliğin Tanımlar bölümünde yer alan bileşenlerden biri veya birkaçının kullanılması ile üretilecek gıda maddesi ilgili mevzuatında kullanılan adı ile anılır.

Katkı maddeleri

Madde 6- Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde kullanılacak katkı maddeleri, “Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği”nin Gıda Katkı Maddeleri” bölümüne uygun olmalıdır.

Aroma maddeleri

Madde 7- Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde kullanılacak aroma maddeleri, “Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği”nin Aroma Maddeleri” bölümüne uygun olmalıdır.

Bulaşanlar

Madde 8- Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki bulaşanların miktarları, “Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği”nin Bulaşanlar bölümüne uygun olmalıdır.

Pestisit kalıntıları

Madde 9- Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki pestisit kalıntı miktarları, “Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği”nin Pestisit Kalıntıları bölümüne uygun olmalıdır.

Hijyen

Madde 10- Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, “Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği”nin Gıda Hijyeni bölümünde yer alan genel kurallara uygun olarak üretilmelidir.

Ambalajlama- etiketleme ve işaretleme

Madde 11- Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin ambalajlanması, etiketlenmesi ve işaretlenmesinde “Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği”nin Ambalajlama ve Etiketleme-İşaretleme Bölümünde yer alan genel kuralların yanı sıra aşağıdaki kurallara da uyulmalıdır.

a) Glutensiz gıda maddelerinde, gıda maddesi adı ile birlikte ambalaj rengi ile kontrast teşkil edecek şekilde “Glutensiz” ifadesi bulunur.

b) Glutensiz gıda maddelerinde, gıda maddesinin adı ile birlikte “Gluten miktarı 20 mg/kg' ı geçmez” ifadesi yer alır.

c) Gluteni azaltılmış gıda maddelerinde, gıda maddesinin adı ile birlikte ambalaj rengi ile kontrast teşkil edecek şekilde “Gluteni azaltılmış” ifadesi yer alır.

d) Gluteni azaltılmış gıda maddelerinde, gıda maddesinin adı ile birlikte içerdği “gluten miktarı” mg/kg olarak açıkça görülebilir ve diğer etiket bilgilerinden kolayca ayrılabilir şekilde yazılır.

e) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde, ambalaj rengi ile kontrast teşkil edecek ve kolaylıkla görülebilecek şekilde “Doktor tavsiyesiyle kullanılmalıdır” ifadesi yer alır.

f) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde, beslenme beyan tablosunda vitamin ve mineral değerleri belirtilmelidir.

Taşıma ve depolama

Madde 12- Bu Tebliğde yer alan ürünlerin depolanmasında ve taşınmasında “Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği”nin Gıdaların Taşınması ve Depolanması” bölümündeki kurallara uyulmalıdır.

Numune alma ve analiz metotları

Madde 13- Glutensiz ve gluteni azaltılmış gıdaların üretim hattından ve deposundan numune alınmasında “Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği”nin 11 inci bölümündeki kurallara uyulmalıdır. Numune 1991 yılında yayımlanan AOAC 991.19 referans nolu analiz metodu ile analiz edilmelidir.

Tescil ve denetim

Madde 14 - Bu Tebliğde yer alan ürünleri üreten ve satan işyerleri, tescil ve izin, ithalat, kontrol ve denetim sırasında bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır. Bu hükümlere uymayan işyerleri hakkında 24/6/1995 tarihli ve 560 sayılı “Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname” hükümlerine göre yasal işlem yapılır.

Denetim

Madde 15 - Bu Tebliğde yer alan hükümlerin uygulanması ile ilgili denetim, 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

Geçici Madde 1- Halen faaliyet gösteren ve bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünleri üreten ve satan işyerleri 1 yıl içinde Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır. Bu süre içinde gerekli düzenlemeleri yapmayan söz konusu üretim yerlerinin faaliyetine izin verilmez. Bu sürenin sonunda söz konusu üretim yerleri ile Tebliğ hükümlerine uymayan ürünleri satan işyerleri hakkında 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yasal işlem yapılır.

Yürürlük

Madde 16- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 17 - Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı ile Sağlık Bakanı yürütür.